

nicae millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo, decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri anno septimo.

B. Card. Prodat. I. F. Card. Albanus.

Visa de Curia I. Ciampinus.

I. Catalus.

Registrata in Secretaria Brevium.

Anno à Nativitate Domini nostri Jesu Christi millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo, indictione sexta, die verò 3. Januarii, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Innocentii, Divina Providentia Papæ XII. anno septimo, supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valvas Ecclesiae Sancti Joannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, Curia Innocentianæ, Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie campi Floræ, & in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Joannem Baptistam de Capellis, ejusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursolem.

Franciscus Antonius Simoncellus
Magister Cursor.

Reperitur in Tomo 9. Bulliarum Romani, edito Romæ anno 1734. pag. 464.

APENDICE DE VARIAS BULAS y Constituciones Apostolicas de N. SS. P. Benedicto XIV. y otros Sumos Pontifices, cuya noticia es muy importante y necesaria á Parrocos y Confesores.

DE CONCURSU, ET EXAMINE
habendo pro Parochialium Ecclesiæ collatione: De appellationibus ab irrationali Ordinarii iudicio admittendis, vel rejiciendis.

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatebus, Archiepiscopis, & Episcopis.

BENEDICTUS PAPA XIV.
Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUM illud semper plurimum formidaverit Ecclesia Catholica, ne indignis quibusque, & extra Sacerdotale meritum constitutis, Cura animarum, & Dominicis Gregis custodia crederetur; quia totius familiæ status, & ordinatus, si quod requiritur in corpore, non inventur in capite: Hinc Canonis Sanctionibus ac præsertim Sanctæ Tridentinæ Synodi Decretis providè consultum est, regimen Ecclesiæ Parochialium iis esse committendum, quorum omnis ætas à puerilibus exordiis ad perfectiores annos per disciplinæ Ecclesiastice stipendia ita cucurisset, ut de illorum supra alios provectione, ac potiori doctrinæ, morum, ac diuturni laboris suffragio nefas esset dubitare. Quia verò perniciose apud plurimos opinio sensim invaluit, Tridentini Decretis non præscriptam esse dignioris electionem, sed caveri tantummodo, ne indignis Ecclesiæ Parochiales, aliaque Beneficia, quibus Cura imminet animarum, conferrentur; San : mem: Innocentius XI. Praedecessor Noster erroneam doctrinam à vera, & sincera Patrum mente longius deflecentem damnavit, & edocuit quād prudens, ac diligens esse beat Pastoralis Officii dispensatio.

§. 1. Ad tramites idcirco ejusdem Sanctæ Synodi usu receptum est, occurrente Parochialis Ecclesiæ vacatione, quæ liberè ab Ordinario conferenda sit, Concursum institui, ut habita in eo de cuiuslibet ætate, moribus,

doctrina, & sufficientia solerti inquisitione, Episcopus eligat quem cæteris magis idoneum judicaverit.

§. 2. At quia contingere quandoque potest, quod favore, vel gratia, vel minus aequo iudicio minus digni dignioribus præponantur: San : mem: Pius V. Noster Praedecessor, ne quid in hujusmodi electione esset inordinatum, aque præposterum, edita saluberrima Constitutione licet voluit iustè in Concursu rejectis, interposita ad Metropolitanum, vel Episcopum vicinorem, vel Sedem quandoque Apostolicam appellatione, præelectum ad novum examen provocare, & Ecclesiam alteri non ritè collatam, novo facto meritorum periculo, si ita jus esset, vindicare. Et ne frivola appellationis diffugio locus esset, provide ibidem cautum est, dictæ appellationi in devolutivo tantum deferri oportere, non suspensa, aut quoquomodo retardara præelecto ab Ordinario Parochialis Ecclesiæ possessione.

§. 3. Consultissimæ hujusmodi leges eum in finem institutæ, ne in tanti momenti re imperiti Magistris, novi antiquis, rudes præferantur emeritis, violante sunt hominum fraude, & malitia, ipsa medela vulnus exasperantum. Sæpissimè enim rejecti ab Ordinario, dictæ Constitutionis obtenuit in vocem appellationis facilè prorumpere, & minus legitima concurrente causa, electos ab Episcopo ad novum examen provocare consueverant; illosque præterea, relicta Gregis, & Ecclesiæ custodia longum iter arripere, & diuturni laboris, temporis, & pecunia impensa exhaustos, litem in secunda, teria, & ulteriori quandoque instantia sustinere cogebant.

§. 4. Quin etiam experientia compertum est, magno justitiae detimento litem ipsam absolví. Quandoquidem ii, qui examini se subjecerant, atque in primævo Concurso, utpote legitimarum Institutionum nescii, rejecti fuerant, longa postmodum decurrente lite, sedulam literis ex industria navantes operam, præferri aliis merebantur, & acerbe succensabant Episcopo, judici quidem adeptæ, non autem adipiscendæ peritiæ, per injuriam se fuisse rejectos.

§. 5. Hinc apud bene moratos homines, & justitiae vindices, frequens querelarum occasio, quibus sedandis cum Congregatio Concilii Tridentini Interpres omne studium diligenter conferret; Nobis, qui Secretarii munere fungebamur, mandatum est, ut sermone, typis postea vulgato, rem sedulū expendere, ingruentis mali originem, & apta eidem avertendo remedia investigare pro viribus nineremur. Sensus hac de re nostros explicantes, vitio potissimum laborare compreuimus proxim examinis ore tenus habiti, nec scriptis consignati: Electi siquidem ad Curam animarum ab Ordinario Collatore, & ad iteratum examen coram alio Judice provocati, jus legitimae collationis tueri non poterant certo, ac permanenti testimonio jam probatae idoneitatis; sed à novi examinis alea, subienda coram Judice Appellationis gestarum rerum prorsus ignaro, tota res pendere videbatur. Quocirca gravi Justitiae detrimento recepta in Foro erat opinio, provocari posse ad alium Judicem, nullo exhibito indebitae rejectionis documento. Quod quidem cum à Sacrorum Canonum censura longius aberraret, facilè huic corruptelæ occurri posse censimus, si certa primū, & aptè disposita habendi examinis forma prescriberetur; si quæstiones examinatis propositæ, & consenteant illorum responsiones, totaque rei gestæ series in scriptis redigeretur; & si acta demum, totius Concursus ad Judicem Appellationis integra asportarentur.

§. 6. Initia à Nobis consilio ratio non solùm arrisit Congregationi, illam die 16. Novembris 1720, ratam habenti; sed etiam Pontifici Judicij accessione roborata fuit à Clemente XI. Ecclesiasticae Disciplinæ vindice, & assertore eximio. Utque locorum Ordinarii ea omnia filiali, quo par erat, obsequio, & diligentia exequerentur; iis datae sunt die 10. Januarii 1721, opportunæ Literæ nostro calamo exaratae, ejusdemque Pontificis sensu, & oraculo comprobatae, quarum tenorem, etsi alias prælo commissum, & insertum in Bullario dicti Clementis Prædecessoris Nostri, congrue hic duximus referendum.

Reverendissime Domine ui Frater.

§. 7. Quod Parochiales Ecclesiae dignioribus personis gubernandæ traderentur, statuit, ut notum est, Sacrosancta Tridentina Synodus sess. 24. cap. 18. ut vacante Ecclesia Parochiali, indiceretur, & fieret Concursus, ac postquam concurrentes ab Episcopo, vel ejus Vicario Generali, atque ab Examinatoribus Synodalibus salem tribus examinati, & approbati essent, Episcopus eum eligeret, quem ætate, moribus, doctrina, prudentia, aliisque rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam necessariis, & opportunis, dignorem cæte-

ris, magisque idoneum judicaret. Adjecta que ad hanc Concilii Sanctionem validius confirmandam, re, & nomine Sanctissimus Ponifex Pius V. quod si unquam Episcopos minus habilem, postpositis magis idoneis, elegisset, possent ii, qui rejecti essent, à mala ejusmodi electione ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus fore, ad vicinorem Ordinarium, ut Sedis Apostolicæ Delegatum vel alias ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad novum examen coram ipso Appellationis Judge, & ejus Examinatoribus provocare; et tamen cautione, ut appellatio non in suspensivo, sed in devolutivo esse deberet; quemadmodum in ejus Constitutione, quæ trigesima tertia est, latius caverunt; concludendo quod, constiit de prioris eligentis irrationali judicio, eoque revocato, Parochialis Ecclesia magis idoneo conferatur.

Cum autem neque Concilii Decreto, neque Pontificis Bulla examinis in Concursu peragendi forma, seu methodus, ulla certa, ac peculiaris servanda proponatur; difficile dictu est, quanta examinum, aliorum alibi diversitas extiterit, atque hinc occasio querelarum. Nam alicubi, cum non eadem omnibus quæstiones, non iidem causas propositi fuissent: erant identidem, qui vel in Judicio, vel extra conquerentur, sibi quidem postpositis difficiliores, præelecto autem faciliores ad solvendum quæstiones obtigisse. Alibi vero eadem quidem omnibus quæstiones propositæ fuerunt, sed neque haec, neque datae à concurrentibus respontiones scripto, seu literis consignabantur. Cumque postmodum, nec raro continget, ut è postpositis quispiam jure Bulla supradictæ novum ad examen coram Judge Appellationis, ejusque Examinatoribus electum provocaret: Sacra Congregatio usque ab anno 1603 considerans gravamen non alia ratione, quam novo examine probari posse; provocationem ad novum examen censuit admittendam, gravamine needum probato, & requisitis tantummodo probationibus in subsequenti Ju-

dicio; in quo, probato per novum examen applicantis gravamine quoad doctrinam, probanda superest ejusdem præ jam electo in reliquis ad regendam Ecclesiam requisitis præstantia, ut de majori alterutrius ad Parochialis Ecclesiae gubernium idoneitate sententia ferri possit; cum non continud, si quis est doctor, is etiam aptior, seu magis idoneus ad id regimen habeatur,

dem

, dem omnibus quæstiones, iidemque casus proponantur; ac (ne qua detur ansa Cancellario quidquam suo marte addendi, minuendi, mutandi) ut ipsimet concurrentes, quæ interrogati fuerint, quæque responderint, sua manu perscribant.

Atque Ordinarii, qui morem hunc longè optimum in examinando tenuere, Sa-

cra deinde Congregationi etiam atque etiam considerandum reliquerunt, his, qui sic examinati essent, atque postpositi, in posterum, ut solent, appellantibus, in dulgenda, necne, statim electi novum ad

examen provocatio, nulla gravaminis præ requisita probatione videretur; cum isti ex

Actis primi examinis gravamen doctrinæ fas, cilè alioquin probare possent; quod alii aliter nimirum examinati probare, nisi secun-

do, seu novo examine non poterant. Nec defuerit alii probitatis ac peritiae in admis-

nistrandis diu Ecclesias laude præstantes, qui monerent, frænum aliquod hujusmodi

appellantium licentia tandem injiciendum, eorumque jam nimis crebras novum ad exa-

men provocaciones esse reprimendas; quippe quæ vix unquam sine magno Ecclesiarum

damno contingunt. Nam cum novum exa-

men coram Judge Appellationis longè pro-

cul à Parochia peragendum sit; electus ab

Episcopo, qui provocatur, Parochiam

quam possidet, cogitur interea temporis

deserere, eamque Oeconomio, vel Vicario

cuipiam, veluti sponsam ignotis custodi-

bis relinquere, sponso non parumper,

sed diu sane absfuturo; dum nempe, im-

plicita, ut fit, lite, terna etiam, vel qua-

terna, alia ex alis examina super præstan-

tia primū doctrinæ, tūm deinde aliorum,

quæ ad integrandam idoneitatem opportu-

na sunt, contentiosè multiplicentur, & com-

modè, ne dicam otiosè, transigantur,

antequam deliberari possit utri concurren-

tium Parochia sit adjudicanda.

, ut dicitur, juxta Decretum; sive demum, cùm vacante in Collegiatis, aut Cathedra-

libus Ecclesiis Dignitate aliqua majori, an-

nexam habente Curam animarum, faciens

est Concursus, atque ad Apostolicam Da-

tariam transmittendus, ut notum est, atque

in literis, quæ de ordine Sanctissimi tunc

è Dataria prodeunt, clare præscribitur.

, Vacante itaque Ecclesia Parochiali, quæ

conferenda sit per Concursum, atque hoc

soltis formulis indicito, hæc, quæ sequun-

tur, ex Sacrae Congregationis sententia,

consilio, suasione, servanda proponuntur.

, Primum nempe, ut assignentur eadem

omnibus concurrentibus quæstiones, iidem

casus, idemque Textus Evangelii, super quo

sermonis aliquid perscrivant ad probandam

dicendi pro concione facultatem.

, Alterum, ut casus, & quæstiones re-

solvendæ dictentur omnibus eodem tem-

po, atque omnibus pariter eodem tempore

Textus Evangelii tradatur.

, Tertium, ut certum, idemque omni-

bus spatium temporis constituantur, intra

quod casus resolvant, quæstionibus respon-

deant, conciunculam componant.

, Quartum, ut eodem concurrentes om-

nes in conclavi claudantur, unde, quamdiu

scribent (dabitur enim omnibus scribendi

copia) nemo eorum egredi, neque alius

quispiam ed ingredi possit, nisi postquam

scripta confecerint, & exhibuerint.

, Quintum, ut omnes sua quisque ma-

nu, tum responsa, tum sermonem scri-

bant, subscriptantque.

, Sextum, ut responsa quidem latine,

sermo autem, ea, qua ad populum haberi

solet, lingua scribatur.

, Postremum, ut unumquodque respon-

sum, & unusquisque sermo, cum ab uno-

quoque concurrentium exhibebitur, non

solum ab eo, qui scripsit, atque à Cancel-

lario Concursus, verum etiam ab Examini-

natoribus, & ab Ordinario, vel ejus Vicario,

qui Concursui interfuerint, subscri-

barunt.

, Peracto secundum hanc formulam Con-

cursus, collataque ei, qui magis idoneus,

ac dignior judicatus fuerit, Ecclesia Paro-

chiali, non admittatur Appellatio, aut à ma-

la relatione Examinatorum, aut ab irratio-

nabili judicio Episcopi, nisi in una decem dies

à die collationis interponatur.

, Si quis autem hoc intra spatium appella-

ritur, Actaque Concursus petat ad Judicem

Appellationis transferenda; mittantur vel Acta

ipsa originalia Concursus clausa, & obser-

vata etiam Dataria postulat, sive cum Sede

vacante, vacat Ecclesia aliqua Parochialis,

cujus collatio ad Sedem Apostolicam per-

tineat; sive cum vacat Parochialis aliqua,

tatum coram Vicario, vel alio in Ecclesia-

Tt

„ stica dignitate constituto , quem eligat Ordinarius , ad quem etiam Notarii Cancellario adjungendi electio pertinebit ; necnon ab Examinatoribus Synodalibus , qui Con cursu interfuerunt , subscriptum .

„ Ex quibus Actis , vel authenticis eorum exemplo , nisi gravamen quoad doctrinam probet is , qui sic ut præmittitur , examinatus , aut à mala relatione Examinatorum , aut ab irrationabili judicio Episcopi appellatur , novum ad examen provocandi facultatem à Sacra Congregat . frustra postulabit .

„ Quemadmodum & in judicio Appellationis per equi jus suum frustra tentabit is , qui forte se gravatum dolet quoad reliqua , nisi interposita maturè , ut dictum est , Appellatione ab irrationabili judicio Episcopi , gravamen quoad illa ostenderit , vel ex Actis primi Concursus , vel saltem ex attestationibus , & documentis extrajudicialibus etiam , sed non levibus .

„ Atque ita quidem sensit Sacra Congregatio , & Sanctissimus assensit .

„ At si quis tamen Ordinariorum aliter , ac supra descriptum est , concurrentium examina instituere perrexerit , perget & Sacra ipsa Congregatio more pristino appellantibus , qui se gravatos dixerint , provocationem ad novum examen , nulla gravaminis previa probacione , indulgere . Interim tamen ne harum literarum memoria dilabatur , vult eas dem Sacra Congregatio , eas in uniuscujus Ordinarii Cancellaria perpetuo conservari . Cujus interea consilium , tum voluntatem dum ego omnibus significo : Amplitudini Tuæ fausta omnia è Cœlo precor .

„ Romæ hac die 10. Januarii 1721. Amplitudinis tuae . Uti Frater P.M. Card. Corradianus Præfector . P. Lamberinus , Secretarius .

§. 8. Quantum recte dispensandis Ecclesiasticis munib[us] , administrandæ justitiæ , componendis dissidiis , continendisque in officio Clericis proficeret saluberrima præmissum legum institutio , satis superque experientia comperuimus , cum Anconitanam primum Ecclesiam , ac deinde Bononiensem Sponsam nostram paterna charitate cominus amplectemur ; Frei siquidem dictarum legum præsidio , digniores Parochiis , & Cura animarum præficiuntur : tantaque , benedicente Domino , id accedit animorum consensione , ut nemo questus sit , traditum minus digno celsioris loci præmium , vel minus justè alteri credita vacantis Ecclesiae gubernacula .

§. 9. At quia certis admonemur indicis , non ita id aliis Episcopis contigisse ; imo non deesse , qui privatis abrepti studiis , sæpe declinare , ac redarguere judicium Episcopale præsumant : Nos propterea solliciti de impletis , prout decet , muneris nostri partibus , nonnulla præfatis Literis addenda , nonnulla

vero tacite , breviterque ibidem tradita , clarius explicanda cœn[u]imus , ut recte omnia , atque ex ordine peragantur .

§. 10. Miserentes igitur audivimus , quod in plerisque Dicecessibus , et i recepta sit laudabiliis , firmiterque custodienda consuetudo in scriptis redigendi examen concurrentium ; nihilominus Examinatorum suffragia in sola literarum peritia versantur , nec illorum exquiritur sententia de Clericorum ætate , institutione , gravitate , & honestate morum , prudentia , muniis ante exercitis , & an tales demum sint , qui oves suas verbo , & exemplo juvare possint . Quam devia sit hujusmodi praxis à Tridentini semita , is plane intelligit , qui expendit verba relata cap. 18. sess. 24. de Reform. Peracto deinde examine , renuntiantur quotunque ab iis idonei judicati fuerint moribus , doctrina , prudentia , & aliis rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandum opportunis . Idque probè noscens Congregatio ejusdem Concilii Interpres , plurime edixit , Examinatores suo deesse muneri , si doctrinæ tantum Judices essent , nec inquirerent , qui præ aliis probitate morum , laboribus , præstito antea Ecclesie obsequio , ceterisque dubiis ad Officium Parochi cumulatè obeundum necessariis , essent idonei , & commendabiles .

§. 11. Absoluto examine , ut cuique satis compertum est , fit tantummodo potestas Examinatoribus renuntiandi quotquot regendæ Ecclesiae idoneos judicaverint , reservinga a unicuius Episcopo electione dignioris , quemadmodum sancitum est à Tridentino illis verbis : Ex his que Episcopus eligat , quem ceteris magis idoneum judicaverit . At si quem Clericorum fortè contigerit appellare à mala relatione Examinatorum , quorum cura unicè versata fuerit in inquirenda doctrina , non facta uno eodemque tempore solerti etiam investigatione aliarum qualitatum , quæ Pastoris congruant officio : Ordo Judicij secum feret , ut etiam Judex , ad quem provocatum fuit , in sola doctrinæ indagine immoretur : Nec sine gravi animarum detimento , & disciplinæ injuria præficiatur Ecclesiae , qui literis magis pollet , licet cetera minus ap[er]tus , & quandoque indignus ; Contra vero arceatur ille , qui licet impar doctrinæ merito , attamen moribus gravitate , prudentia , probato nomine , diurno Ecclesiae famulatu , ac multiplici virutum laude præcellit .

§. 12. Factum præterea satis extirpandis ab aliis non videur , si tam Episcopu[m] , quam Examinatores conjunctis studiis , industrie nervos omnes inveniendint in conferenda concordi judicio Ecclesiae personæ , quæ licet scientia , & literis alteri concedat , majori tamen ceterarum qualitatum eminet ornamento ; Siquidem postpositus , sua nimium fidens

doctrinæ , ab irrationabili judicio Episcopi non raro appellat ; Causaque ad Judicem Appellationis delata , idem totus est in perquirenda majori doctrina , ac reparando gravamine literato homini irrogato , nusquam librato aliarum virutum pondere , quæ in Appellante desiderantur : Lugentque ut plurimum vigiles Ecclesiastarum Ancistes exiunt hujusmodi Appellationis , intimeque dolent , Parochias doctis , non ap[er]tis Pastoribus , ut dictum est , regendas committit .

§. 13. At si Judex etiam Appellationi (quod raro evenit) tantum tribuens scientia , quantum satis , majori , & accuratori examine inquirat , qui mores hominum sint , quæ gravitas , prudentia , qui suscepti ante labores , quæ virtutum specimina , quæ demum totius antea actæ vitæ ratio , pascendo Gregi consentanea ; tot Judici exhibentur attestations ab Appellante ex industria collectæ , ut revocato Episcopali judicio , tanquam irrationabili , non vereatur Judex succurrere eidem Appellantem , quem tam copio-a , tamque conspicua probitatis adjuvant documenta .

§. 14. Demum cum præcipue Episcopis , tanquam in specula constitutis , pateant subditorum excessus , contingere solet , ut in Concursu tam inspecta scientia , quam moribus , ille idoneus ab Examinatoribus renuntietur , cui foeda aliqua vitii labes ac criminis macula inusta sit , omnibus , præterquam Episcopo , occulta . Si Episcopus , justa suadente causa , crimen non revelato , eundem criminis summatim redigantur . Porro copia epitomes tradetur non solum Episcopo , vel Vicario Generali vices illius obeuntri , sed singillatim omnibus Examinatoribus ad Concursum adscitis , ut cum de scientia , tunc de vita , moribus , aliisque regendæ Ecclesiae necessariis dotibus ferant judicium .

§. 15. Ne igitur improbi ingenii homines , remedium Appellationis , ad justitiæ præsidium institutum , callide traducant ad iniquitatis defensionem : optimum factu aliquibus fortasse videretur , si Appellatione quavis sublata , cura præficiendi Rectores animarum prorsus relinquenter Episcopis , rationem vilificationis suæ Christo Judici tantum redditur . Verum nullo pacto probare id possumus , quod adversaretur menti Concilii Tridentini , tacite permittentis Appellationem in devolutivo à mala relatione Examinatorum , quemadmodum innuere videntur verba illa : Nec prædictorum Examinatorum relationem , quomodo executionem habeat , ulta devolutio , & Appellatio etiam ad Sedem Apostolicam , sive ejusdem Sedis Legatos , aut Vice Legatos , aut Nuntios , seu Episcopos , aut Metropolitanos , Primates , vel Patriarchas interposita immediat , aut suspendat : Cui Sanctioni responderet etiam Constitutio Piana , admittens Appella-

tionem in devolutivo ab irrationabili judicio Episcopi .

§. 16. Qua de re , ut in hujusmodi negotio aptè omnia , atque compositè peragantur , Oficij Nostri esse duximus eum Vobis , Ven. Fratres , gerendarum rerum ordinem præscribere , quem longo usu utilem agnovimus instituendis animarum Rectoribus , qui credito sibi Gregi præesse , & prodesse possint .

I. Episcopus , habita notitia vacationis Ecclesiæ , statim ad præscriptum Tridentini , idem in ea deputet Vicarium cum congrua ejus arbitrio fractuum portionis assignatione , qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat , donec ei de Rectore provideatur .

II. Publico evulgerat Edicto notitia Concursus congruo , & ab Episcopo præfinito tempore celebrandi : eodemque Edicto omnes clarè , & aperte moneantur , ut interim decurrente termino assignato , coram Cancellario Episcopali , vel altero ab Episcopo deputando , suarum qualitatum , meritorum , & munerum probationes , attestations tam judiciales , quam extrajudiciales , aliaque id genus documenta , quæ fraude videntur exhibeant : Alioquin dicto termino elapsò , Documenta hujusmodi quæcumque , & qualiacumque ea sint , nullatenus recipiuntur .

III. Eveniente die Concursus , à Cancellario Episcopali singulorum merita , qualitates , & requisita (ut vocant) incorrupta fide depropria à juribus tempore habili exhibitis , in scriptis summatis redigantur . Porro copia epitomes tradetur non solum Episcopo , vel Vicario Generali vices illius obeuntri , sed singillatim omnibus Examinatoribus ad Concursum adscitis , ut cum de scientia , tunc de vita , moribus , aliisque regendæ Ecclesiae necessariis dotibus ferant judicium .

IV. Die præstita ab Episcopo habeatur Concursus , servata accuratè in omnibus forma tradita in supra relatis Literis anno 1721. editis , totaque rerum in eo gestarum series scriptis diligenter enucleantur . Porro Examinatores ad assequendam certam , & indubiam conjecturam scientia , postquam diligenter expenderint singulorum peritiam in evolvendo , explicandoque ore tenus aliquo Ecclesiastice doctrinæ capite , vel à SS. Patribus , vel à Sacro Concilio Tridentino , vel à Catechismo Romano excerpto , ac pari diligentia libravent à quolibet scripto datas responsiones questionibus propositis ; & postquam demum deprehenderint qua quisque pollet gravitate sententiarum , & elegantia sermonis in conciuncta scripto pariter exarata , & textui Evangelico , vel alteri dato themati accommodata : parem , ni forte majorem soleriam Examinatores adhibeant in perscrutandis aliis qualitatibus , regimini animarum consentaneis ; morum honestatem inquirant , gravitatem , pru-

dentiam, præsta haçtenus Ecclesiæ obsequia, acquisitam in aliis muneribus laudem, aliaque spectabilium virtutum ornamenta, doctrinæ arcto fœdere consocianda: hisque omnibus conjunctim expensis, inhabiles per sua suffragia rejicant, & idoneos Episcopo renuntient.

V. Absoluto Concursu ab Episcopo, vel eo impedito, à Vicario Generali unà cum Examinatoribus Synodalibus non paucioribus quām tribus, notula compendiaria requisitorum antea distributa tradatur Cancellario, qui illam comburat, vel penes Acta secretò custodiatur, & nemini ostendat, nisi de mandato Episcopi, vel ejus Vicarii Generalis. Subinde verò Ordinarius, cum primùm ei libuerit, eligit ex approbatis dignorem, nec illi possessio, ullo Appellationis, vel Inhibitionis obtenu, retardetur.

VI. Si quem Clericorum appellare contigerit à mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Episcopi; coram Judice Appellationis Acta Concursus integra omnino producat, & Judex, nisi illis visis, & gravamine comperto, sententiam non pronuntiet. Præterea in ferenda sententia, ac reparando gravamine, idem Judex innitatur solummodo probationibus ab Actis elicitis, tā respectu doctrinæ, quām aliorum meritorum. Quia verò à publica inductione usque ad diem habitu Concursus tantum temporis intercessit, quantum satis fuit commode exhibendis necessariis juribus, attestationibus, requisitis, aliisque meritorum documentis; idcirco ut quævis via fraudibus præcidatur, volumus, ac districte mandamus, ne dd. attestations, fides, tām judiciales, quām extrajudiciales, & documenta quæcumque studiosè conquista, & post Concursum, ut ajunt, expiscata, ullo modo recipiantur: Non obstantibus supra memoratis Literis, à Congregatione Concilii Tridentini Interprete anno 1721, editis, quibus ad præmissorum effectum in hac parte derogamus; illis tamen in reliquis, unà cum omnibus in eis contentis, firmiter in suo robore permansuris.

VII. Ubi verò Episcopus, posthabito uno, vel altero ex approbatis, Ecclesiæ contulerit magis idoneo ob aliquam sibi ipsi tantūm notam causam, quam censeat significari oportere Judici Appellationis ad detergendam injustæ forrasse præelectionis notam: familiaribus literis Judicem certiore efficiat, inviolabilis secreti lege adjecta. Nemo sit, qui hanc praxim nostræ tribuat solertia, cum illa profluat à Tridentini Decretis. Sessione etenim 24. cap. 20. de Reform. ita disponitur: *Præterea si quis in casibus à jure permisis appellaverit, aut de aliquo gravamine conquestus fuerit, seu alias, ob lapsum biennii, de quo supra, ad alium Judicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Episcopo gesta ad*

Judicem Appellationis expensis suis transfrere, eodem tamen Episcopo prius admonito, ut si quid ei pro cause instructione videbitur, possit Judici Appellationis significare.

Et quamvis jure nobis timendum sit, ne dicta praxis monendi Judicem, à quo appellatum est, in more olim posita, hac tempestate obsoleverit, & à Foro recesserit; attamen Episcopus (ut dictum est) si ex causa sibi tantum, & non aliis nota, quæ tamen approbari digna sit, Ecclesiæ contulerit; illam Judici Appellationis, datis secretò literis, denuntiet, & aperiat. Sciant porro Judices, delatas ab Episcopo causas, & rationes inviolabilis secreti fide esse custodiendas, nec parvi pendendum esse testimonium illius Pastoris, cui Divino mandatur eloquio, oves suas agnoscere. Facile enim credi non potest, Episcopos, suæ non minus, quam alienæ salutis adeo immeiores, ut non deterri Divini interminatione Judicii, odio, vel favore moveantur; & in Sacrorum Canonum singularem injuriam, dicant malum bonum, bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras.

Si verò Episcopo fuerit suspecta fides Judicis, ad quem appellatum est, nec eidem revelanda censuerit hujusmodi occulta rationum momenta; illa significet secretis literis S. R. E. Cardinali Præfecto pro tempore Congregationis Concilii, qui nec consilio, nec auctoritate deerit, quo minus à Judice Appellationis debitus justitiae locus tribuatur.

§. 17. Præterea quia æquitati etiam convenit, Causas Appellationis, quæ magno litigantium dispedio, & Ecclesiæ pernicie immortales quandoque existunt, quanta fieri potest brevitate terminari: Idcirco ubi à Judice Appellationis lata sit sententia, quæ præelectio factæ ab Episcopo omnino sit conformis, nullus pateat novæ Appellationis aditus, sed auctoritate rei judicatæ controversia finis imponatur. Sin verò Judex Appellationis aliter, quām Ordinarius pronuntiaverit; liceat Præelectio ab Episcopo, qui causa cecidit, ad alium Judicem appellare, firmiter interim retenta Parochialis Ecclesiæ possessione. Tandem postquam tertius quoque Judex sententiam dixerit, ne Partes ultra modum gravenatur laboribus, & expensis, præsentim quia agitur de Cura animarum, cui damnosum est, certi Pastoris destitui solatio; is legitimum regendæ Ecclesiæ jus obtineat, cui duæ conformes assistunt sententia, nec ullum novæ Appellationis remedium succumbenti suffragetur.

§. 18. His sanè regulis, quamvis Appellatio sublata non sit, satis tamen præsidii comparatum esse arbitramur Ecclesiasticae disciplinæ ac recto gerendarum rerum ordini. Unum superest, ut proposita haçtenus media debitæ executioni mandentur; eumque in scopum Locorum

rum Ordinarii vigilantiam suam desiderari non patiantur. Ferendum quippe non esset ad nostri Apostolatus auditum novas in diem deferri querelas, ac submovendis abusibus novas implorari leges ab iis, qui jam præstitutas negligunt, & contemnunt.

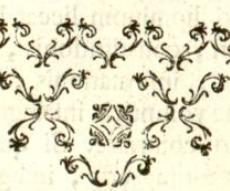
§. 19. Demum cum non raro contingat Ecclesiæ Parochiales, Dignitates, Canonicatus, aliaque Beneficia, Curam animarum habentia, à Sede Apostolica esse conferenda; vel quia vacaverint in mensibus reservatis, vel quia ex alio capite dictæ Sedi reservata sint: Nos Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, præcipimus, & mandamus, ut uno, vel altero eveniente casu, Concursus ab Episcopo sine ullo discrimine indicatur, nulla ad hunc actum petita venia, vel licentia, quam nostris hisce literis sibi tributam Episcopi intelligant.

§. 20. Absoluto Concursu, si res sit de Beneficiis Curatis, quæ tantum ratione mensium reservata sint, Episcopus inter approbatos eligat magis idoneum, & Datariae significet, nec Acta Concursus transmittat, nisi à Dataria cum id opportunum duxerit, requirantur. Sin verò dicta Beneficia, quibus Cura imminent animarum, ex alio quovis capite, quām mensium Apostolicorum, S. Sedi reservata sint; eo sane casu, veteri non immutato more, abstineat Episcopus à ferendo dignioris judicio, & Acta Concursus ultro Datariae exhibeat.

§. 21. Licebit tamen Ordinarii pro suo arbitrio, familiaribus literis Datario scriptis, eidem denuntiare personam, quam censem regendæ Ecclesiæ magis idoneam, eundemque commonere, an occulta aliqua, & in Actis justè reticita subsit causa, quæ cuiquam obset ad Beneficium Curatum obtainendum. Nos ipsi postmodum ab hac Sede omnium Princeps, & Magistra, luculento edocebimus exemplo quanti faciendum sit Episcopale judicium, quanto vos honore prosequamur, Vener. Fratres, in partem nostræ solicitudinis evocatos; quibus interim Apostolicam Benedictiōnem peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 14. Decembr. 1742. Pontificatus Nostri anno tertio.

Extat hæc Constitutio in tom. I. Bullarii Benedicti XIV. edito Romæ 1746. pag. 220.

CESSIONES COMMODI

exigendi fructus Beneficiorum prohibentur sub poena excommunicationis, & nullitatis contractus.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Universalis Ecclesiæ cura, quam inscrutabilis Divinæ Sapientiæ, atque bonitatis altitudo humiliati nostre committere dignata est, inter cæteras sollicitudines exigit etiam ac postulat, ut diligenter invigilemus, ne Clerici Ecclesiasticis Beneficiis, quæ è liberali Ecclesiæ manu accepérunt, abutentes, eorum redditus, non sine aliorum fidelium scandalo, inconsulta prodigalitate disperdant, sed tanquam boni dispensatores ita administrant, ut & vitæ suæ necessaria provideant, & pauperum inopiae, & Ecclesiarum necessitatibus succurrant.

§. 1. Relatum est ad aures nostras, quodam Clericos Ecclesiasticis Beneficiis cum onere, vel sine onere residentiæ provisos, turpibus ut plurimum ex causis impulsos, annuos eorundem Beneficiorum redditus, quos, donec viverent, percipere possent, unico actu alienare sub nomine cedendi commodum, seu utilitatem percipiendi fructus eorundem Beneficiorum, quos alteri, quoad vixerint, vendunt, recepta pecunia ad eam summam, & quantitatem, quam ipsi, habitatione eorum ætatis, & corporis valeudinis, durante vita, verisimiliter consequi potuissent. Cum autem isti improvidi Clerici instar illius prodigi filiifamilias, de quo in Evangelio scriptum est: *Cum substantiam suam à Patre recepisset, totam statim consumpsisse luxuriosè vivendo, & deinde facta fame valida, coactum esse vivere de siliquis immundorum animalium; pi Ecclesiæ subsidia, & Ecclesiasticos proventus in suas explendas cupiditates improbo hujusmodi contractu profundant; multa hinc, & gravia mala, ut experientia ipsa compertum est, evenire solent. Nam primùm non leve dedecus Ecclesiastico Ordini inuritur, & grave reliquis fidelibus scandalum generatur, dum vident, Ecclesiasticas pecunias, quæ sunt vota fidelium, bona pauperum, patrimonium Christi, in pravos usus insumi, vel improvida profusione dissipari, quæ ab Ecclesiasticis, tanquam probis dispensatoribus, in solamen pauperum, & Ecclesiarum restorationem impendi deberent.*